

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

PROVOZNĚ EKONOMICKÁ FAKULTA

Obor Podnikání a administrativa

ANALÝZA HOSPODAŘENÍ VYBRANÉ OBCE ČI MĚSTA

Diplomová práce

Autorka diplomové práce:

Bc. Hruboňová Lenka

Vedoucí diplomové práce:

prof. Ing. Homolka Jaroslav, CSc.

©Praha 2009

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Analýza hospodaření vybrané obce či města“ vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury.

V Praze dne 30.11. 2009

.....
Lenka Hruboňová

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala především prof. Ing. Jaroslavu Homolkovi, CSc. za pečlivost, ochotu, cenné připomínky a věnovaný čas při vedení mé diplomové práce. Další dík patří vedení města Neratovice a zaměstnancům zařazeným do městského úřadu za pomoc při získávání informací a poskytnutí podkladových materiálů. Nakonec bych chtěla poděkovat i Ing. Evě Hruboňové za připomínky, rady a za péči, kterou mi věnovala při psaní mé diplomové práce.

ANALÝZA HOSPODAŘENÍ VYBRANÉ OBCE ČI MĚSTA

ANALYSIS OF ECONOMY OF SELECTED TOWN OR VILLAGE

Souhrn

Tato diplomová práce je vypracována na téma „Analýza hospodaření vybrané obce či města“. Cílem práce je zhodnotit příjmy a výdaje města Neratovice v letech 2004 až 2008.

Příjmy a výdaje člení městský úřad v Neratovicích různě a tak jsem toto členění zachovala. Příjmy jsou členěny druhově na daňové příjmy, nedaňové příjmy, neinvestiční dotace, kapitálové příjmy a investiční dotace. Výdaje jsou rozděleny podle odvětvového členění na zemědělství, průmysl a ostatní odvětví, služby pro obyvatele, sociální věci, obrana a bezpečnost a všeobecná veřejná správa. Dále jsem příjmy a výdaje rozdělila na běžné a kapitálové.

Klíčová slova: příjmy, výdaje, finanční hospodaření, rozpočet obce, územní samospráva, starosta, obec

Summary

This thesis is elaborated on the theme "Economic Analysis of selected municipalities and cities. The aim of this work is to evaluate the revenue and expenditure of the city Neratovice from 2004 to 2008.

Revenue and expenses of the city office in Neratovice differently and I maintain this breakdown. Revenues are split generically on tax revenues, non-tax revenues, non-investment subsidies, capital revenue and capital subsidies. Expenditures are broken down by sector breakdowns for agriculture, industry and other sectors, services for residents, social affairs, defense and security and general public administration. Next, I divided the revenue and expenditure at current and capital.

Keywords: revenue, expense, financial management, budget, municipal authorities, city mayor, municipality

Obsah

1. Úvod.....	5
2. Cíl práce a metodika	6
3. Literární rešerše	7
3.1. Územní samospráva a organizační struktura	7
3.1.1. Obec	7
3.1.2. Působnost	10
3.1.3. Hospodaření.....	11
3.2. Rozpočtový proces	12
3.2.1. Sestavování rozpočtu města	13
3.2.2. Hospodaření podle schváleného rozpočtu města	18
3.3. Obsah rozpočtu	21
3.3.1. Peněžní fondy	21
3.3.2. Příjmy rozpočtu obce	21
3.3.3. Výdaje rozpočtu obce.....	26
3.3.4. Financování.....	28
4. Charakteristika města Neratovice	30
4.1. Historie města Neratovice.....	30
4.2. Základní údaje	31
4.2.1. Obyvatelstvo	32
4.2.2. Vybavenost města a podnikatelská struktura	34
4.2.3. Školství	35
4.3. Orgány města Neratovice	35
4.3.1. Zastupitelstvo obce	35
4.3.2. Rada města.....	36
4.3.3. Úloha MěÚ Neratovice mezi orgány města	38
4.4. Působnosti města Neratovice	40
4.4.1. Samostatná působnost MěÚ Neratovice	40
4.4.2. Přenesená působnost MěÚ Neratovice.....	42
5. Analýza hospodaření města.....	48
5.1. Analýza příjmů města Neratovice	48

5.1.1. Daňové příjmy	49
5.1.2. Nedaňové příjmy	50
5.1.3. Neinvestiční dotace	50
5.1.4. Kapitálové příjmy.....	51
5.1.5. Investiční dotace	51
5.2. Analýza výdajů města Neratovice	52
5.2.1. Zemědělství.....	53
5.2.2. Průmysl a ostatní odvětví	53
5.2.3. Služby pro obyvatelstvo	54
5.2.4. Sociální věci	54
5.2.5. Obrana a bezpečnost.....	55
5.2.6. Všeobecná veřejná správa.....	55
5.3. Ukazatel dluhové služby	55
5.4. Porovnání hospodaření měst Neratovice a Mělník	56
6. Možnosti zlepšení hospodaření města	58
7. Závěr	59
8. Seznam literatury	61
9. Přílohy	63

1. Úvod

Téma, které jsem si vybrala pro svou diplomovou práci je „Analýza hospodaření města či obce“.

V posledních letech jsme mohli slyšet, jak ekonomika nejen České republiky, nýbrž celého světa vzkvétá nebo naopak, že přišel čas ekonomické a finanční krize. Tato skutečnost také ovlivňuje státní rozpočet, tudíž i rozpočet měst a obcí.

Pro svou práci jsem si zvolila město Neratovice z toho důvodu, že to je místo, kde žiji již od svého narození. Jelikož město není příliš velké, většina lidí se zná alespoň podle vidění a zaměstnanci městského úřadu byli ochotní se mnou spolupracovat.

Asi jako každý člověk, tak i já si hlídám své vlastní finanční příjmy a výdaje, které se snažím využít co nejefektivněji. Jelikož část mých výdajů tvoří i daně odvedené státu nebo zaplacené místní poplatky městu, zajímalo mě, jak efektivně nakládá s penězi město, ve kterém žiji.

Při samotné procházce města lze vidět snahu městského úřadu. V posledních několika letech město rozšířilo svou rozlohu, zrekonstruovalo několik budov či silnic, rozšířila se zde i zeleň. Výsledky hospodaření lze tedy i vidět, ale jsou opravdu výdaje vynaloženy správně? Nebylo by výhodnější někdy celkové výdaje snížit nebo investovat do něčeho jiného?

2. Cíl práce a metodika

Cílem diplomové práce je provést analýzu příjmů a výdajů města Neratovice v letech 2003 – 2008 a navrhnout jistá opatření, která by mohla vést ke zlepšení hospodaření města.

Diplomová práce je rozložena na dvě části, teoretická část a praktická část.

V teoretické části se pokusím pomocí odborné literatury vysvětlit základní pojmy vztahující se všeobecně k obcím, veřejné správě a rozpočtu obce. Dále se pokusím co nejdůkladněji popsat město Neratovice (historii města, obyvatelstvo, vybavenost města, školství a orgány města).

Praktická část je postavena na shromáždění důležitých podkladů potřebných k analýze příjmů a výdajů města v letech 2003 až 2008. Tato data a informace byla čerpána od zaměstnanců městského úřadu Neratovic a z oficiálních internetových stránek města.

Příjmy města jsou rozlišeny podle druhového třídění na daňové příjmy, nedaňové příjmy, neinvestiční dotace, kapitálové příjmy a investiční dotace. Tyto příjmy jsou rozděleny do dvou základní skupin na běžné a kapitálové příjmy.

Výdaje města jsou rozděleny podle odvětvového členění na zemědělství, průmyslové a ostatní odvětví, služby pro obyvatelstvo, sociální věci, obrana a bezpečnost, všeobecná veřejná správa. Tyto výdaje jsou taktéž rozděleny na běžné a kapitálové výdaje.

Příjmy a výdaje města jsem následně přepočítala na jednoho obyvatele pro přehlednější srovnání hospodaření měst Neratovice a Mělník. Pro srovnání jsem si vybrala město Mělník, jelikož již několik let pociťuji rivalitu mezi těmito městy. Dalším důvodem je přibližně stejná výměra území a ani počet obyvatel není markantně rozlišný.

Nakonec si vypočítám ukazatel dluhové služby, který ukazuje, jak obec hospodaří.

3. Literární rešerše

3.1. Územní samospráva a organizační struktura

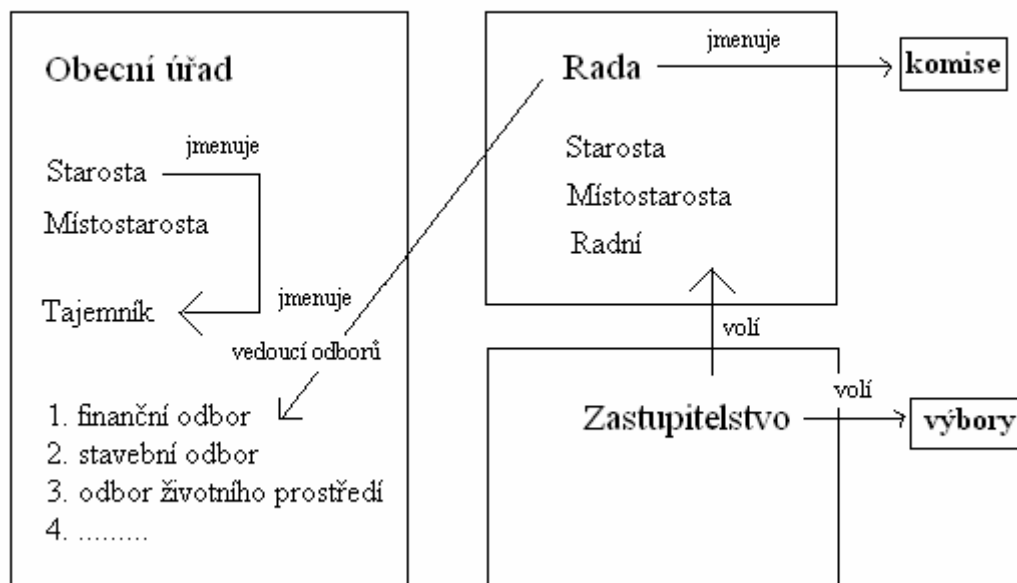
3.1.1. Obec

Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů, který tvoří územní celek jež je vymezen hranicí území obce. Je veřejnoprávní korporací a má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese také odpovědnost. Pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů, při plnění úkolů chrání také veřejný zájem.

Obec, která má alespoň 3 000 obyvatel, je městem, jestliže na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády.

Obec je samostatně spravována zastupitelstvem obce. Dalšími orgány obce jsou rada obce, starosta a obecní úřad. Ve **městě** plní funkci zastupitelstva obce **zastupitelstvo města** a dalšími orgány města jsou **rada města, starosta a městský úřad**. Dále orgány města (obce) mohou být **zvláštní orgán města a městská policie**. Orgánem města je též **komise**, jestliže jí byl starostou po projednání s ředitelem krajského úřadu svěřen výkon přenesené působnosti v určitých věcech.

SCHEMA ORGÁNŮ OBCE

[3, str. 134]

3.1.1.1. Výbory

Podle § 117 zákona o obcích může zastupitelstvo města zřídit výbory jako své iniciativní a kontrolní orgány. Výbor plní úkoly, kterými jej pověřil zastupitelstvo města. Za své činnosti odpovídá výbor zastupitelstvu. Složení výborů není zákonem výslovně upraveno s výjimkou ustanovení, že jeho předsedou musí být člen zastupitelstva města.

Zastupitelstvo města musí vždy zřídit výbor finanční a kontrolní, které mají mít nejméně tři členy. Jejich členy nemohou být starosta, místostarosta, tajemník městského úřadu ani osoby zabezpečující rozpočtové a účetní práce na městském úřadě. Tato neslučitelnost členství spočívá v návaznosti na povahu úkolů obligatorně zřizovaných výborů, vymezených přímo zákonem.

Finanční výbor provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky města, plní další úkoly, kterými jej pověřilo zastupitelstvo. Kontrolní

výbor kontroluje plnění usnesení zastupitelstva města a rady města, kontroluje dodržování právních předpisů ostatními výbory a městským úřadem na úseku samostatné působnosti a plní další úkoly, kterými jej pověřilo zastupitelstvo.

3.1.1.2. Zastupitelstvo obce

Nejvyšším orgánem města je zastupitelstvo města, které je voleno na čtyřleté období.

Zastupitelstvo města je složeno z členů zastupitelstva města, jejichž počet na každé volební období stanoví v souladu se zákonem o obcích zastupitelstvo nejpozději do 85 dnů přede dnem voleb. Zastupitelstvo při stanovení počtu členů zastupitelstva města přihlédne zejména k počtu obyvatel a velikosti územního obvodu. Rozhodující pro stanovení počtu členů městského zastupitelstva je počet obyvatel města k 1. lednu roku, v němž se konají volby. Počet členů zastupitelstva, který má být zvolen, se oznámí na úřední desce městského úřadu nejpozději do 2 dnů po jeho stanovení, kromě toho může být uveřejněn způsobem v místě obvyklým.

3.1.1.3. Rada obce

Rada města je výkonným orgánem města v oblasti samostatné působnosti a ze své činnosti odpovídá zastupitelstvu města. V oblasti přenesené působnosti přísluší radě města rozhodovat, jen stanoví-li tak zákon.

3.1.1.4. Komise

Rada města může zřídit komise jako své iniciativní a poradní orgány pro různé úseky samostatné působnosti města, které radě města předkládají k projednání svá stanoviska a náměty. Komise je ze své činnosti radě odpovědná. Je na vůli rady města, kolik komisí a pro jaké úseky činnosti zřídí a jak je nazve.

3.1.2. Působnost

Působnost úřadu upravuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, a též zvláštní zákony. Východiskem českého obecního zřízení je tzv. smíšený systém, kdy územně samosprávné celky vykonávají vedle vlastní působnosti (samosprávy) i působnost přenesenou (určitý díl místní státní správy).

Pro určení toho, zda daná záležitost veřejné správy svěřená obci spadá do její samostatné či přenesené působnosti má zásadní význam ustanovení § 8 zákona o obcích obsahující obecnou preferenci samostatné působnosti: „Pokud zvláštní zákon upravuje působnost obcí a nestanoví, že jde o přenesenou působnost obce, platí, že jde vždy o samostatnou působnost.“

Městský úřad plní tedy úkoly v oblasti samostatné i přenesené působnosti.

3.1.2.1. Samostatná působnost

Samostatnou působností je působnost samosprávná, zakotvená v právu na samosprávu a v ústavním ustanovení, podle kterého je obec samostatně spravována zastupitelstvem. Jinak řečeno, samostatná působnost obce spočívá

v jejím právu spravovat záležitosti týkající se obce v rámci platných zákonů samostatně, tedy bez přímého nařizování ze strany státu. Do této samostatné působnosti mohou stát a kraje zasahovat, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem. Při výkonu samostatné působnosti se obec řídí při vydávání obecně závazných vyhlášek zákonem, v ostatních případech také jinými právními předpisy vydanými na základě zákona.

3.1.2.2. Přenesená působnost

Přenesená působnost obcí je dekoncentrovaná státní správa svěřená obcím. V přenesené působnosti tak obec podle platných zákonů pomáhá státu ve výkonu jeho působnosti a pravomoci. Při výkonu přenesené působnosti se orgány obce řídí při vydávání nařízení obce zákony a jinými právními předpisy, v ostatních věcech také usneseními vlády, směrnicemi ústředních správních úřadů a návrhy opatření, popřípadě rozhodnutím krajského úřadu, učiněnými podle zvláštního zákona. Přenesená působnost obcí tedy představuje výkon státní správy subjekty od státu odlišnými, je především záležitostí obecního úřadu a zvláštních orgánů obce. [9, str. 22, str.31]

3.1.3. Hospodaření

Majetek města či obce musí být využíván účelně a hospodárně v souladu se zájmy a úkoly vymezené ze zákona. Obec je povinna pečovat o zachování a rozvoj svého majetku, musí ho chránit před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím a včas uplatnit právo na náhradu škody. Obec trvale sleduje, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky, a zabezpečuje, aby nedošlo k promlčení nebo zániku.

Jestliže chce obec prodat, směnit, darovat, pronajmout nebo poskytnout jako výpůjčku nemovitý majetek, pak musí tento záměr zveřejnit po dobu nejméně 15 dnů před rozhodnutím vyvěšením na úřední desku, aby se k němu mohli zájemci vyjádřit a předložit své nabídky. Některé úkoly obce vyžadují schválení zastupitelstva obce nebo rady obce. Bez tohoto schválení jsou však již od počátku neplatná.

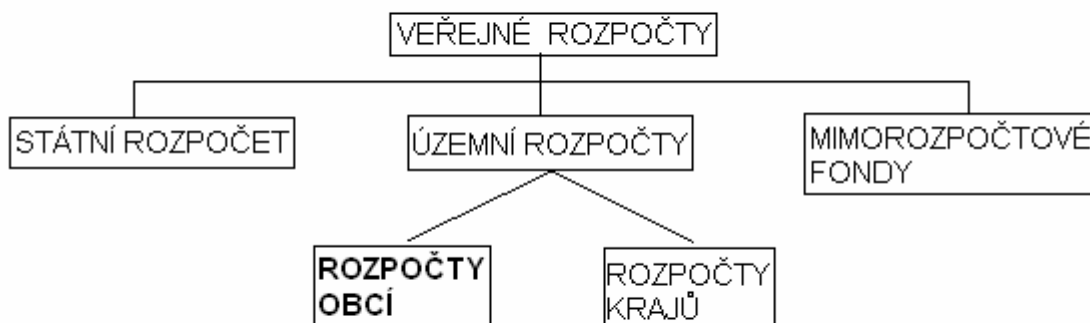
Obec musí požádat o přezkoumání hospodaření za uplynulý kalendářní rok příslušný krajský úřad nebo zadat auditorovi.

3.2.Rozpočtový proces

Plnění jednotlivých úkolů vyplývajících ze samostatné i přenesené působnosti na příslušném stupni územní samosprávy vyžaduje finanční prostředky, proto je důležitým nástrojem pro plnění těchto úkolů na úrovni obce příslušný územní rozpočet. Sestavování územního rozpočtu a hospodaření podle něho v průběhu rozpočtového období je na každé úrovni územní samosprávy ze zákona povinné. Územní rozpočty jsou důležitým článkem v soustavě veřejných rozpočtů v ČR a to především s ohledem na pokračující reformu veřejné správy, která je založena na decentralizaci a dekoncentraci.

[10, str. 176-177]

SOUSTAVA VEŘEJNÝCH ROZPOČTŮ ČR

Zdroj: Veřejná správa, č. 1-2/2004.

V ČR v současné době upravuje pravidla hospodaření s finančními prostředky územně samosprávných celků soustředěnými v územních rozpočtech **zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů**, ve znění pozdějších předpisů, jenž konkretizuje sestavování rozpočtu a závěrečného účtu obce.

Úkolem městského úřadu je zabezpečení celého rozpočtového procesu, tedy sestavení návrhu územního rozpočtu, jeho schválení a realizace během rozpočtového období, průběžná a následná kontrola jeho plnění a sestavení a schválení závěrečné skutečné bilance hospodaření.

3.2.1. Sestavování rozpočtu města

Zpracování návrhu rozpočtu a jeho předložení ke schválení radě města a městskému zastupitelstvu je jednou z nejvýznamnějších činností charakterizujících postavení MěÚ v soustavě orgánů města. Podle Organizačního řádu MěÚ spadá hlavní odpovědnost za rozpočet města na vedoucí finančního odboru, která má ve své pracovní náplni sestavování

rozpočtu, zodpovědnost za jeho plnění, přípravu rozpočtových úprav a zpracování závěrečného účtu města.

Městský úřad Neratovice se při sestavování návrhu a následném plnění rozpočtu řídí vnitřní směrnicí č. 8/2005 nazvanou Rozpočtový proces, kterou zpracovala Ing. Martina Semelková, vedoucí finančního odboru. Tato směrnice o rozpočtovém procesu se řídí zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (dále jen zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů), v platném znění, byla vydána 28. 2. 2005 a 1. 3. 2005 vstoupila v platnost. Následující informace o činnosti MěÚ Neratovice v rámci rozpočtového procesu vycházejí z této směrnice a osobní konzultace s vedoucí finančního odboru.

3.2.1.1. Rozpočet města

Rozpočet města je finanční plán, který je vyjádřením finančních vztahů na straně příjmů a výdajů, podle něhož se řídí financování činnosti územně samosprávného celku. Město musí každoročně vypracovat svůj rozpočet na další rozpočtový rok, přičemž rozpočtový rok je shodný s rokem kalendářním. Podle § 12 odst. 1 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění, se rozpočet zpracovává v třídění podle rozpočtové skladby, kterou stanovuje Ministerstvo financí vyhláškou.

[11, příloha str. 32]

Při vytváření ročního rozpočtu města se vychází z rozpočtového výhledu, je-li sestaven. **Rozpočtový výhled** je pomocným nástrojem města pro střednědobé finanční plánování rozvoje jeho hospodářství, jde o finanční plán sestavený na více let. Městský úřad Neratovice v minulosti s rozpočtovým výhledem nepracoval, v posledních letech ovšem pětiletý střednědobý rozpočtový výhled na základě zákona zpracovává. Jelikož je městský rozpočet navázán na rozpočet státní a tyto prostředky není možné ovlivňovat, sestavuje

se rozpočtový výhled na základě těch finančních prostředků, které má město možnost regulovat. Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů na tuto skutečnost pamatuje a v § 3 odst. 1 stanovuje, že se výhled sestavuje na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků.

Rozpočet města může být sestavován v příjmové i výdajové části podle různého členění.

V průběhu roku vyzve finanční odbor ostatní odbory MěÚ, aby do stanoveného data předložily za svůj odbor návrh příjmů a výdajů rozpočtu na příští rok. Stejně tak vyzve také příspěvkové organizace a organizační složky města, které jsou napojeny na městský rozpočet.

Vypracované návrhy mají formu *protokolu*, ve kterém jsou zvláště uvedeny veškeré příjmy a veškeré výdaje dělené dle paragrafů a položek, odůvodnění jednotlivých návrhů, priority ve výdajích, porovnání se schváleným nebo upraveným rozpočtem předcházejícího období a formální náležitosti, kterými jsou:

- název (*protokol k vypracování rozpočtu na rok ...*),
- název odboru nebo organizace, který tento protokol vypracoval,
- datum,
- razítko,
- podpis vedoucího odboru nebo ředitele organizace.

Velmi důležité je především vyjádření priorit, aby vedoucí finančního odboru byla seznámena s tím, kde je prostor ke krácení výdajů a naopak, jaké výdaje je nutné zachovat v případě potřebných rozpočtových škrťů.

Vedoucí finančního odboru MěÚ následně předložené návrhy zpracovává a v rámci tohoto zpracování ještě finanční odbor upravuje příjmy. Výsledkem je vytvoření **prvního návrhu rozpočtu**.

Návrh rozpočtu předkládá vedoucí finančního odboru nejprve na **jednání rady města**. Na zasedání rady města se sejdou vedoucí všech odborů MěÚ.

Členové rady procházejí návrh bod po bodu a k upřesnění nejasností kladou vedoucím odborů otázky. Při projednávání návrhu rozpočtu je větší pozornost věnována výdajové stránce, neboť výdaje lze ovlivňovat snáze než příjmy, jež z velké části tvoří sdílené daně ze státního rozpočtu, které neposkytují žádný prostor pro regulaci ze strany města. Radní společně s vedoucími odborů řeší především otázku, které výdajové položky je možné krátit, aby bylo dosaženo vyrovnaného rozpočtu nebo alespoň přijatelné úrovně schodku v návrhu rozpočtu.

Rozpočet se sestavuje zpravidla jako vyrovnaný. Může být také sestaven jako přebytkový, jestliže některé příjmy daného roku jsou určeny k využití až v příštích letech, nebo schodkový za předpokladu, že bude možné tento schodek uhradit finančními prostředky z minulých let, smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí nebo výnosem z prodeje vlastních dluhopisů.

Rada města se vždy po prvním projednání návrhu rozpočtu usnese na konkrétních připomínkách a jiných návrzích. Odbory, kterých se tyto změny týkají, vypracují nové návrhy, jež tyto změny akceptují. Vedoucí finančního odboru na základě těchto nových návrhů odborů se zpracovaným usnesením rady města vypracuje druhý návrh rozpočtu města a opět ho radě města předloží k projednání. Tento proces se opakuje a do rady se návrh rozpočtu předkládá tolikrát, dokud rada města nemá námitek a doporučí ho předložit zastupitelstvu ke schválení.

Po projednání na zasedáních rady města, než je návrh rozpočtu postoupen ke schválení do zastupitelstva, informuje finanční odbor MěÚ **finanční výbor** o poslední verzi návrhu rozpočtu a ten ho projedná.

Připomínky finančního výboru předkládá jeho předseda rovnou na zasedání zastupitelstva města. MěÚ musí zajistit vyvěšení návrhu rozpočtu minimálně 15 dnů před jednáním zastupitelstva na úředních deskách městského úřadu.

Jednání zastupitelstva města probíhá také za přítomnosti vedoucích odborů MěÚ a zastupitelé jim kladou otázky k upřesnění nejasností.

Zastupitelstvo má možnost přijmout jeden ze dvou druhů usnesení:

- 1) přijme návrh rozpočtu,
- 2) nepřijme návrh rozpočtu.

Přijme-li zastupitelstvo města svým usnesením návrh rozpočtu, po schválení rozpočtu provede finanční odbor **rozpis rozpočtu** podle rozpočtové skladby.

Pokud by nebyl do 31. 12. schválen rozpočet na příští rok, řídí se rozpočtové hospodaření do schválení rozpočtu pravidly rozpočtového provizoria. Zda se stihne rozpočet schválit do požadovaného data, závisí ve velké míře na termínech zasedání rady a zastupitelstva města. Vedoucí finančního odboru přesto zpracovává a společně s návrhem rozpočtu předkládá zastupitelstvu také materiál obsahující rozpočtové provizorium. Tento materiál musí být připraven pro případ, že by do 31. 12. rozpočet nebyl schválen a nesvolalo se mimořádné zasedání zastupitelstva. Pokud by nastala takováto situace, tak se od počátku nového rozpočtového roku hospodaří podle přepraveného rozpočtového provizoria schváleného městským zastupitelstvem.

V **rozpočtovém provizoriu** jsou zpracovány pouze příjmy a běžné výdaje na chod a hospodaření města, nikoli výdaje investičního charakteru. Snahou je co nejdříve v novém rozpočtovém roce schválit rozpočet, pokud je schválen, končí rozpočtové provizorium a začíná hospodaření podle schváleného rozpočtu. Rozpočtové příjmy a výdaje uskutečněné v době rozpočtového provizoria se stávají příjmy a výdaji rozpočtu po schválení.

3.2.2. Hospodaření podle schváleného rozpočtu města

V průběhu kalendářního roku hospodaří město se svými finančními prostředky v rámci schváleného rozpočtu. Každý odbor i organizace je zodpovědná za hospodaření v rámci jim svěřených finančních prostředků.

3.2.2.1. Systém finanční kontroly

Podle § 9 odst. 3 *zákona č. 320/2001 Sb.*, o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), v platném znění (dále jen zákon o finanční kontrole), je územní samosprávný celek povinen vytvořit **systém finanční kontroly** podle tohoto zákona, kterým zajistí finanční kontrolu jak svého hospodaření, tak i hospodaření svých organizačních složek a příspěvkových organizací ve své působnosti.

Po ukončení roku provádí kontrolu čerpání rozpočtu v jednotlivých organizacích a ve městě kontrolní orgán města, v tomto případě interní audit.

3.2.2.2. Změny v rozpočtu

Rozpočet města je pouze plán, zahrnuje předpokládané příjmy a výdaje, ale skutečnost může být zcela jiná, a proto je nutné v průběhu hospodaření podle schváleného rozpočtu provádět **změny v rozpočtu**, aby odpovídal skutečnému stavu. Provádění změn v rozpočtu je ze zákona povinné a je upraveno § 16 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Schválený rozpočet může být změněn z následujících důvodů

- organizační změny,
- změny právních předpisů,
- cenové změny,
- věcné změny.

Změny v rozpočtu se provádějí **rozpočtovými opatřeními**.

Rozpočtovými opatřeními jsou

a) přesuny rozpočtových prostředků, při nichž se celkový objem příjmů a výdajů nezmění (např. v případě, pokud se odboru jedna položka navýší a z jiné své položky na její pokrytí ušetří),

b) použití nových, rozpočtem nepředvídaných příjmů k úhradě nových, rozpočtem nezajištěných výdajů, čímž se zvýší celkový objem rozpočtu (např. přijde nepředvídaná dotace, která bývá zpravidla účelová, musí být tedy v rozpočtovém roce k danému účelu využita),

c) vázání rozpočtových výdajů, jestliže je jejich krytí ohroženo neplněním rozpočtových výdajů, tímto opatřením se objem rozpočtu snižuje (např. nastane neplánovaná situace, kterou je třeba řešit, v rozpočtu na její zajištění nejsou finanční prostředky a není kde je ušetřit, proto je nutné využít původně neplánovaných cizích zdrojů).

Rozpočtová opatření se uskutečňují povinně, jde-li o změny

- ve finančních vztazích k jinému rozpočtu,
- o změny závazných ukazatelů vůči jiným osobám,
- hrozí-li nebezpečí vzniku rozpočtového schodku.

Pokud odbor sám zjistí potřebu změny rozpočtu nebo je na ni upozorněn finančním odborem, po konzultaci s vedoucí finančního odboru zažádá o úpravu rozpočtu radu města. Příspěvkové organizace a organizační složky žádají o změnu prostřednictvím odboru, který je má ve své kompetenci. Tato žádost musí obsahovat mimo formálních náležitostí materiálu předkládaného radě města také další náležitosti

- důvod změny rozpočtu,
- paragraf a položku, na které se rozpočet mění,
- původní schválený rozpočet na této položce,
- změnu, o kterou se mění rozpočet,
- nově schválený rozpočet.

Po projednání požadavku rada města

- 1) neschválí změnu v rozpočtu,
- 2) schválí změnu v rozpočtu.

Po projednání v radě musí být tato žádost společně s výsledkem usnesení z rady města předána na finanční odbor, kde se s ní seznámí vedoucí finančního odboru.

Nejedná-li se o změnu závazného ukazatele, příslušný pracovník finančního odboru provede změnu rozpočtu v programu v počítači. Jde-li ovšem o závazný ukazatel, tak změna není v kompetenci rady města. Rada města v takovémto případě vezme pouze změnu na vědomí nebo ji doporučí ke schválení. Po projednání v radě vedoucí finančního odboru změnu zpracuje do tabulek a tento materiál předloží na jednání zastupitelstva města. Teprve po schválení městským zastupitelstvem provede vedoucí finančního odboru úpravu v rozpočtu. Materiály, které jsou předávány ke schválení zastupitelstvu, jsou očíslovány dle jejich časové posloupnosti.

Jak vyplývá z popsaného procesu provádění změn v rozpočtu, schválení a provedení rozpočtového opatření, nejedná-li se o závazný ukazatel, je kratší a jednodušší. Proto nelze jinak než doporučit, aby soustava závazných ukazatelů nebyla příliš složitá a rozsáhlá, aby tedy obsahovala pouze ty ukazatele, u nichž je nezbytně nutná přísnější a podrobnější kontrola ze strany města.

3.3. Obsah rozpočtu

Obsah rozpočtu tvoří příjmy, výdaje, ostatní peněžní operace (včetně peněžních fondů). Účetně se sledují podnikatelské činnosti územního samosprávného celku.

3.3.1. Peněžní fondy

Peněžní fondy se mohou zřizovat pro konkrétní účely nebo bez účelového určení. Zdrojem peněžních fondů mohou být přebytky hospodaření z minulých let, příjmy běžného roku, které nejsou určeny k využití v běžném roce, převody prostředků z rozpočtu během roku do účelových peněžních fondů.

3.3.2. Příjmy rozpočtu obce

Příjmy rozpočtu obce lze sepsat podle dvou třídění.

1. Druhové třídění
2. Odvětvové třídění

3.3.2.1. Druhové třídění

Příjmy podle druhového třídění rozdělujeme na

- daňové příjmy,
- nedaňové příjmy,
- kapitálové příjmy,
- přijaté dotace.

Tyto druhy mohou tvořit dvě skupiny příjmů, běžné příjmy a kapitálové příjmy.

běžné příjmy = daňové příjmy + nedaňové příjmy + dotace neinvestiční

kapitálové příjmy = kapitálové příjmy + dotace investiční

3.3.2.1.1. Daňové příjmy

Daňové příjmy jsou tvořeny z položek:

1. daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů – do této skupiny řadíme položky: daně z příjmů právnických osob, daně z příjmů fyzických osob
2. vnitřní daně ze zboží a služeb – spadá sem obecné daně, daň z přidané hodnoty, spotřební daň
3. poplatky a daně z vybraných činností a služeb – do této skupiny zahrnujeme správní a soudní poplatky, daně a poplatky z provozu motorových vozidel (daň silniční, daň za využívání dálnic atd.), poplatky za znečišťování životního prostředí, ostatní daně a poplatky (poplatky ze psů, pobytové poplatky, poplatek ze vstupného, poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj, atd.)

Místní poplatky jsou v samostatné působnosti obce a je jen na obci, zda tyto poplatky na svém území zavede. Patří sem např. poplatek ze psů, poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt, poplatek za užívání veřejného prostranství, poplatek ze vstupného atd.

Správní poplatky jsou platby za služby poskytované přímo organizacemi veřejného sektoru při výkonu jejich kompetencí.

Správní poplatky se platí za vydání řidičského průkazu, cestovního pasu, při převodu motorového vozidla, ověření podpisu, výpis z matriky atd

4. daně z mezinárodního obchodu a transakcí (clo)
5. majetkové daně – daň z majetku (daň z nemovitostí), daně z majetkových a kapitálových převodů (daň dědická, daň darovací, daň z převodu nemovitostí)
6. pojistné na sociální a zdravotní zabezpečení a daně z objemu mezd – pojistné na sociální zabezpečení, pojistné na zdravotní pojištění
7. ostatní daňové příjmy = veškeré daňové příjmy nerozúčtované nebo neidentifikovatelné nebo daně identifikovatelné, ale nezařaditelné

3.3.2.1.2. Nedaňové příjmy

Do třídy nedaňové příjmy spadají příjmy:

1. příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem - příjmy z vlastní činnosti, odvody přebytků organizací, příjmy z pronájmu majetku, příjmy z úroků a realizace finančního majetku
2. přijaté sankční platby a vratky transferů

Příjmy sankční povahy

Na základě přestupkového řízení mohou obce ukládat pokuty. Přestupky umožňuje zákon projednávat do 1 roku od jejich spáchání. Komise, kterou za účelem projednání přestupku zřizuje obec, projednává přestupky ve věcech, které obce spravují:

- přestupky proti veřejnému pořádku,
- přestupky proti majetku,
- přestupky proti občanskému soužití,
- přestupky za porušení povinnosti spolupůsobit v poplatkovém řízení,
- přestupky za úmyslné zničení, poškození nebo neoprávněné odstranění veřejné vyhlášky nebo za pozměňování jejího obsahu.

3. příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy – příjmy z prodeje neinvestičního majetku, ostatní nedaňové příjmy (dary, pojistné náhrady, nekapitálové příspěvky, úplatky za odběry vody, atd)

4. přijaté splátky půjček

3.3.2.1.3. Kapitálové příjmy

1. příjmy z prodeje investičního majetku a ostatní investiční příjmy – příjmy z prodeje investičního majetku (příjmy z prodeje pozemků, z prodeje nemovitostí), ostatní investiční příjmy (přijaté dary a příspěvky na investice)
2. příjmy z prodeje akcií a majetkových podílů – pouze nejde-li o nástroj řízení likvidity

3.3.2.1.4. Přijaté dotace

Dotace jsou peněžní prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu, státních finančních aktiv či z Národního fondu.

Účelové dotace jsou poskytovány za předem stanovených podmínek a mohou být využity pouze k předem určenému účelu. Peněžní prostředky je třeba do jednoho roku vyčerpat, nevyčerpané se musí vrátit.

Účelové i neúčelové dotace rozdělujeme na kapitálové a běžné. Kapitálové dotace jsou poskytovány nepravidelně a jedná se např. o výstavbu silnic či školních zařízení. Běžné dotace poskytují ústřední vládě kontrolu nad zajišťováním veřejných statků zejména v přenesené působnosti, ale odpovědnost za kvalitu i kvantitu statku nese stát.

Spadají sem položky – běžné přijaté dotace (neinvestiční přijaté dotace, převody z vlastních fondů), kapitálové přijaté dotace (investiční přijaté dotace)

3.3.2.2. Odvětvová třídění

Třídění příjmů pomocí šesti odvětví:

1. zemědělství a lesní hospodářství
2. průmyslová a ostatní odvětví hospodářství
3. služby pro obyvatelstvo
4. sociální věci a politika zaměstnanosti
5. bezpečnost a právní ochrana
6. veřejná správa a služby

Příjmy obce jsou tvořeny:

- příjmy z vlastního majetku a majetkových práv,
- příjmy z výsledků vlastní hospodářské činnosti,
- příjmy z vlastní správní činnosti včetně příjmů z výkonů státní správy, k nimž je obec pověřena podle zvláštních zákonů, zejména ze

správních poplatků z této činnosti, příjmy z vybraných pokut a odvodů uložených v pravomoci obce,

- příjmy z hospodářské činnosti právnických osob, pokud jsou podle tohoto nebo jiného zákona příjmem obce, která organizaci zřídila nebo založila,
- výnosy z místních poplatků podle zvláštního Zákona č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích,
- výnosy daní nebo podíly na nich podle zvláštního zákona,
- dotace ze státního rozpočtu a ze státních fondů,
- dotace z rozpočtu kraje,
- prostředky získané správní činností ostatních orgánů státní správy, např. z jimi ukládaných pokut a jiných peněžních odvodů a sankcí, jestliže jsou podle zvláštních zákonů příjmem obce,
- přijaté peněžité dary a příspěvky,
- jiné příjmy, které podle zvláštních zákonů patří do příjmů obce

3.3.3. Výdaje rozpočtu obce

Z rozpočtu obce se hradí:

- závazky vyplývající pro obce z plnění povinností uložených jí zákony,
- výdaje na vlastní činnost obce v její samostatné působnosti, zejména výdaje spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj,
- výdaje spojené s výkonem státní správy, ke které je obec pověřena zákonem,
- závazky vyplývající pro obec z uzavřených smluvních vztahů v jejím hospodaření a ze smluvních vztahů vlastních organizací, jestliže k nim přistoupila,

- závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými obcemi nebo s dalšími subjekty, včetně příspěvků na společnou činnost,
- úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů,
- výdaje na emise vlastních dluhopisů a na úhradu výnosů z nich náležejících jejich vlastníkům,
- výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro obec,
- jiné výdaje uskutečněné v rámci působnosti obce, včetně darů a příspěvků na sociální nebo jiné humanitární účely.

[7, str. 378, §9]

Členění výdajů podle rozpočtového plánování:

- plánované výdaje – je možné je poměrně přesně určit předem. Jedná se o běžné výdaje spojené s povinností municipality zajistit konkrétní veřejnou službu, např. provoz školy.

- neplánované výdaje – jsou nahodilého charakteru a jejich výši nelze odhadnout.

Podle ekonomických hledisek dělíme výdaje na:

1. běžné výdaje - každoročně se opakují

- hradí provoz města, činnost jeho zřízených příspěvkových organizací, opravy komunikací, údržba zeleně, výplatu sociálních dávek

2. kapitálové výdaje - jsou určeny na financování investic a jsou hrazeny z kapitálových výdajů a z dotací

3.3.3.1. běžné výdaje:

1. neinvestiční nákupy a související výdaje
2. neinvestiční transfery podnikatelským subjektům
3. neinvestiční transfery obyvatelstvu
4. neinvestiční půjčky
5. neinvestiční převody Národnímu fondu
6. ostatní neinvestiční výdaje

3.3.3.2. kapitálové výdaje:

1. investiční nákupy a související výdaje
2. nákup akcií a majetkových podílů
3. investiční transfery
4. investiční půjčky – podnikatelským subjektům, obyvatelstvu
5. investiční převody Národnímu fondu
6. ostatní kapitálové výdaje

3.3.4. Financování

Lze přidat ještě třídu financování. Třidu financování lze rozdělit na:

1. krátkodobé financování
2. dlouhodobé financování
3. opravné položky k peněžním operacím

3.3.4.1. krátkodobé financování

Krátkodobé financování je financování s dobou splatnosti do jednoho roku. Spadá sem krátkodobé vydané dluhopisy, krátkodobé přijaté půjčky, uhrazené splátky, změna stavu krátkodobých prostředků na bankovních účtech, aktivní krátkodobé operace řízení likvidity.

3.3.4.2. dlouhodobé financování

Jedná se o financování s dobou splatnosti delší než jeden rok. Do této skupiny řadíme dlouhodobé vydané dluhopisy, dlouhodobé přijaté půjčky, uhrazené splátky, změna stavu dlouhodobých prostředků na bankovních účtech, aktivní dlouhodobé operace řízení likvidity.

3.3.4.3. opravné položky k peněžním operacím

Opravné položky k peněžním operacím jsou tvořeny operacemi z peněžních účtu organizace nemající charakter příjmů a výdajů vládního sektoru (tato položka je určena jen pro obce, které dosud nepřešly na sledování příjmů a výdajů z hospodářské činnosti na odděleném bankovním účtu) a nerealizovanými kurzovními rozdíly.

4. Charakteristika města Neratovice

4.1. Historie města Neratovice

První písemná zmínka o vsi Neratovice se dochovala z roku 1227, ale samostatnou obcí se Neratovice staly až v roce 1884. Jejich rozvoj a přerod ze zemědělské osady v průmyslové centrum podnítila především výstavba železnice, díky které ve vsi vznikla po roce 1865 důležitá dopravní křižovatka. V roce 1898 byla v Neratovicích založena továrna na výrobu mýdla, svíček a olejů, v roce 1905 pak chemický závod.

Po druhé světové válce tu nastal obrovský rozmach lučebního průmyslu. Během krátké doby byly v Neratovicích postaveny dva významné podniky – Spolana a Lachema. V roce 1957 byla obec povýšena na město. Po sloučení s některými sousedními obcemi se Neratovice staly přirozeným hospodářským i správním centrem regionu.

Na přelomu tisíciletí jsou Neratovice, moderním středoškolským a průmyslovým městem, s velkým počtem soukromých podnikatelů, městem, které má značné obchodní vybavení, aktivní kulturní zařízení, vynikající soukromou autobusovou dopravu, rozsáhlé zdravotnické zabezpečení včetně vlastní nemocnice, Dům kněžny EMMY (domov důchodců) a Pečovatelskou službu. Ve městě pracuje nezávisle a spolehlivě Charita jako organizace Arcidiecézní Charity Praha. Vedle dřívějších sportovních zařízení vybudovalo město nové softbalové hřiště, tenisovou sportovní halu, rekonstruovalo krytý plavecký bazén s tobogánem, zastřešilo zimní stadion. Přestavbou vybudovalo novou městskou knihovnu.

Město odkoupilo od Spolany areál Kulturního domu, kde zřídilo část Městského úřadu a v části rekonstrukcí ubytovny zabezpečilo malometrážní byty. Byla zrekonstruována budova radnice, vystavěna oddací síň. Na hřbitově byla rekonstruována obřadní síň.

Přestože jsou Neratovice novodobým městem, nabízejí také několik **architektonicky cenných objektů**, především v části zvané Lobkovice. Zdejší gotická tvrz byla v 17. století přebudována na zámek. Odtud také odvodil své jméno jeden z nejvýznamnějších šlechtických rodů české historie – Lobkowiczové. K dalším památkám Neratovic patří raně barokní kaple sv. Vojtěcha ze druhé poloviny 17. století nebo gotický hřbitovní kostel s nástěnnými malbami a sedmidílným skládacím oltářem z konce 12. století.

S Neratovicemi a jejich okolím je spjato i několik **významných českých osobností**. Kromě šlechtického rodu pánů z Lobkowicz tu žila i rodina významného českého historika a politika Františka Palackého, která v 19. století vlastnila zdejší zámeček. Na něm často pobýval nejen František Palacký (1798–1876), ale i jeho syn, geograf Jan Palacký (1830–1908). Oba jsou také pohřbeni na zdejším hřbitově. K dalším osobnostem Neratovic náleží například básník Vítězslav Hálek (1835–1874), spisovatel Václav Štech (1859–1947) a jeho syn, historik umění Václav Vilém Štech (1885–1974), herečka Ljuba Hermanová (1913–1996) či olympijská vítězka v hodů diskem z roku 1956 Olga Fikotová (1932). Neratovice získaly v poslední době přívlastek „město zeleně“. K pěším či cyklistickým výletům láká ale spíš jejich okolí.

4.2. Základní údaje

Město Neratovice (16 770 obyvatel) patří k nejmladším městům v České republice. Rozkládá se v Polabské nížině při řece Labi, 20 km severně od Prahy. Nachází se v okrese Mělník a zaujímá přibližně 2002 hektarů včetně správních území Byškovice, Lobkovice, Mlékojedy, Korycany a Horňátky.

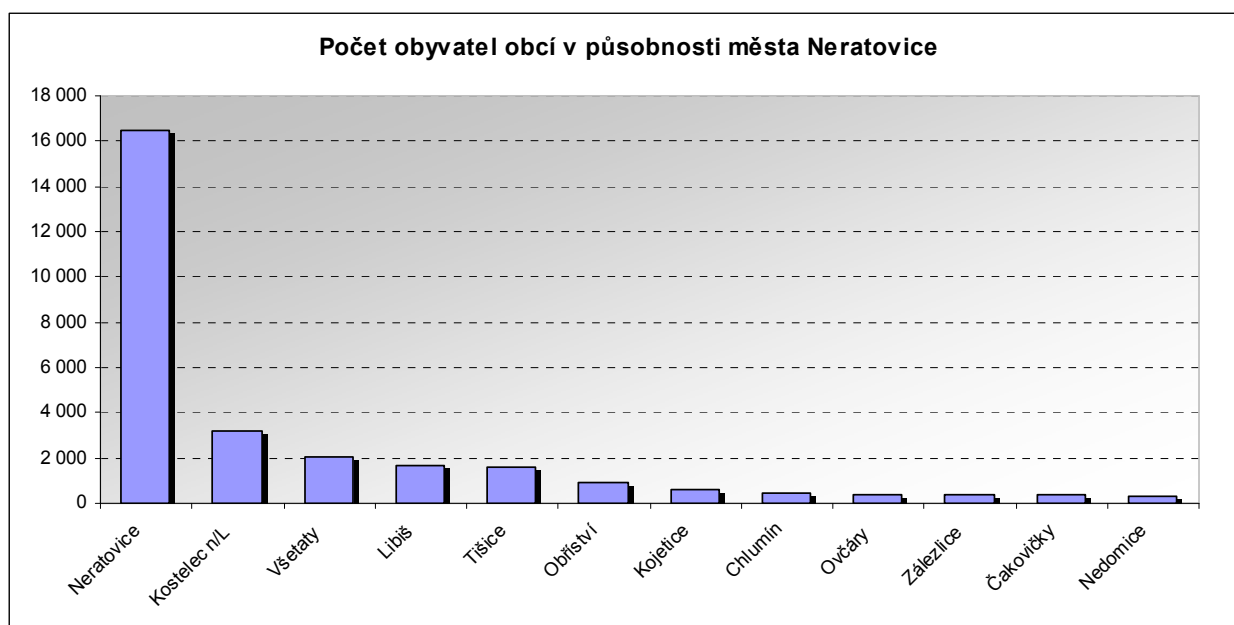
4.2.1. Obyvatelstvo

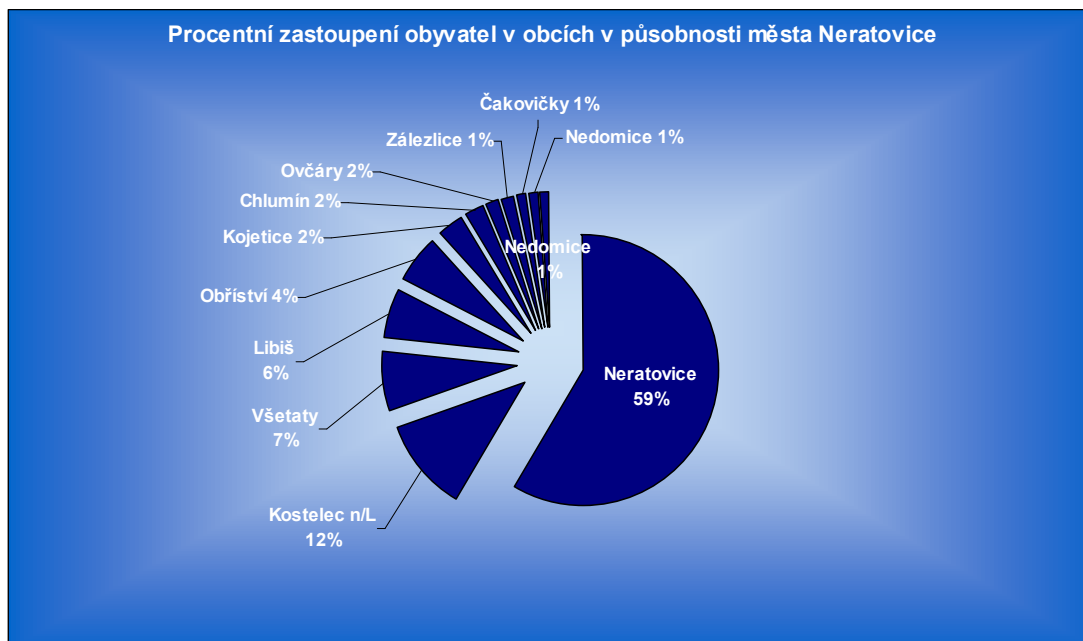
Již několik posledních pár let počet obyvatel města přibývá, což je mezi českými městy výjimka.

Neratovice sčítají **16 770 obyvatel** a téměř třetina z nich dojíždí za prací (většinou do Prahy).

Aktuální počet obyvatel v jednotlivých částech města

správní území	počet obyvatel
Byškovice	313
Hornátky	39
Korycany	135
Lobkovice	587
Mlékojedy	555
Neratovice	15 141

Odvětvová struktura zaměstnanosti v Neratovicích a ČR (31.12.2007)

Odvětví	ČR	Neratovice
Zemědělství	4,2	0,9
Průmysl	31,9	38,2
Stavebnictví	7,8	7,6
doprava, pošta	7,0	7,0
Obchod	15,2	14,3
Peněžnictví	1,8	2,0
Služby pro podniky	4,0	5,4
Školství	6,2	5,0
Zdravotnictví	5,6	3,0
Ostatní	16,3	23,0
Celkem	100,0	100,0

Je možné, že do budoucna počet obyvatel bude mít nadále mírně rostoucí trend, což je jednoznačně způsobeno blízkostí Prahy.

4.2.2. Vybavenost města a podnikatelská struktura

Občanská vybavenost města je vcelku velkolepá. Pokud chtějí občané jít za kulturou nabízí se jim mnoho možností, kterými jsou : Kulturní dům, výstavní prostory, Letní kino Oáza, galerie Evy Vovsové, Městská knihovna Neratovice, divadlo Lípa, kde vystupují jak hudební orchestry, tak i taneční skupiny, divadelní spolky či loutkařský spolek.

Jestliže občané více tíhnou ke sportu mají možnost navštívit plavecký bazén s vířivkou a tobogánem, zimní stadion, sportovní halu, tenisovou halu, fotbalový stadion, jachtařská a veslařská loděnice a pro mladší obyvatele dům dětí a mládeže.

Dále zde můžeme najít poštu, lékárny, nejednu čerpací stanici, několik poboček bank, hasičskou zbrojnici, městskou policii, městskou nemocnici a polikliniku.

Ve městě se nachází řada restaurací, barů, heren, diskoték a 3 penziony. Město Neratovice sčítá mnoho obchodů, které nabízejí různé služby a statky. Největší část podnikatelské struktury zaujímá průmysl. V Neratovicích sídlí společnosti Spolana Neratovice (chemická továrna zaměřená zejména na výrobu kaprolaktamu, chlóru a jeho další zpracování na PVC) či Lachema Neratovice (podnik vybudován pro provoz pěnového polystyrénu, menší provozy kyselin, sladidla Sorbitu).

Dalším významným podnikem nacházejícím se v Neratovicích je Nerabus, který zajišťuje autobusovou přepravu osob do nedalekých měst, hlavně do Prahy a do Mělníka (od roku 2008 byl Nerabus nahrazen dopravní společností Veolia Transport Praha).

Ve městě funguje nejen autobusová doprava, ale také železniční a vodní doprava.

4.2.3. Školství

V Neratovicích se nacházejí hned dvě základní školy, ZŠ 28.října a ZŠ Ing. M. Plesingera – Božinova, kam každoročně nastupuje v průměru 750 prvňáků. V Buškovicích byla zřízena základní škola pro děti s poruchami učení (LMD).

Dále si děti mohou zvolit SOŠ a SOU, Soukromou obchodní akademii nebo Gymnázium Františka Palackého (osmileté gymnázium zaměřující se hlavně na sportovně nadané děti).

Město zřídilo mateřskou školu Harmonie, kam v současné době spadá 7 školek.

Mládež má možnost také navštěvovat Základní uměleckou školu, která taktéž byla zřízena městem.

4.3. Orgány města Neratovice

4.3.1. Zastupitelstvo obce

Nejvyšším orgánem města Neratovice je zastupitelstvo města Neratovice, které je voleno na čtyřleté období. Podle ustanovení § 68 odst. 1 zákona o obcích má být počet členů zastupitelstva ve městě nad 10 000 do 50 000 obyvatel, kam se Neratovice se svými 16 770 obyvateli řadí, stanoven tak, aby městské zastupitelstvo mělo 15 až 35 zastupitelů. Pro období 2007 - 2011 bylo stanoveno a zvoleno 21 členů zastupitelstva města Neratovice.

Kontrolní výbor kontroluje plnění usnesení zastupitelstva města a rady města, kontroluje dodržování právních předpisů ostatními výbory a městským

úřadem na úseku samostatné působnosti a plní další úkoly, kterými jej pověřilo zastupitelstvo. Městské zastupitelstvo v Neratovicích zřídilo pouze povinný kontrolní a finanční výbor. Oba výbory mají pět členů.

Zastupitelstvo města Neratovice na základě své pravomoci dané zákonem o obcích v ustanovení § 84 odst. 2 písm. e) zřídilo následující příspěvkové organizace a organizační složky města.

Organizační složky zřízené zastupitelstvem města Neratovice:

- Pečovatelská služba,
- Dětský stacionář,
- Městská knihovna.

Příspěvkové organizace zřízené zastupitelstvem města Neratovice:

- Domov důchodců (Dům kněžny Emmy),
- Dům dětí a mládeže,
- základní školy,
- mateřské školy,
- Společenský dům,
- Základní umělecká škola.

4.3.2. Rada města

Rada města Neratovice připravuje návrhy pro jednání městského zastupitelstva a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení.

Radu města tvoří starosta, místostarosta a další členové rady volení z řad členů zastupitelstva města Neratovice.

Počet členů rady má být lichý a činit nejméně 5 a nejvýše 11 členů, přičemž nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva města.

Toto ustanovení § 99 odst. 3 obecního zřízení je v Neratovicích splněno, neboť rada města Neratovice má 7 členů. Radu města v Neratovicích tvoří pouze muži, není zde zastoupena žádná žena.

Rada města Neratovice zřídila následující komise:

- Bytová komise (4 členové),
- Stavební komise (7 členů),
- Sociální komise (5 členů),
- Komise pro prevenci kriminality (3 členové),
- Dopravní komise (3 členové),
- Redakční rada (3 členové).

Bytová komise zpracovává podklady pro jednání rady města Neratovic, které obsahují bližší informace o žadatelích o pronájem městského bytu a doporučení komise, kterým žadatelům přednostně v žádosti o městský byt vyhovět.

Stavební komise provádí výběrová řízení týkající se jednotlivých stavebních akcí realizovaných městem Neratovice a svá doporučení předkládá k posouzení radě města.

Sociální komise se zabývá konkrétními činnostmi v sociální oblasti jako například řešení bezbariérového přístupu ve městě. Hlavní náplní fungování této komise je posuzování návrhů na zařazení osob do domova důchodců v Neratovicích, po důkladném prověření situace každého žadatele sestavuje seznam, podle kterého se zájemci do domova důchodců umisťují.

Komise pro prevenci kriminality spolupracuje s Městskou policií Neratovice, zabezpečuje fungování kamerového systému ve městě a zajišťuje

aktivity pro děti a mládež. V případě dotačních programů Ministerstva vnitra připravuje návrh, kam dotace zamířit a na jaké aktivity o ně žádat.

Dopravní komise se zabývá otázkou dopravní situace v Neratovicích, například dopravním značením ve městě nebo problematikou parkování.

Redakční rada rozhoduje, které ze zpráv připravených tiskovou mluvčí MěÚ Neratovice a jednotlivými odbory městského úřadu budou uveřejněny v Listech města Neratovice.

Ustanovení § 106 odst. 1 obecního zřízení stanovuje, že v případech stanovených zvláštními zákony zřizuje starosta pro výkon přenesené působnosti **zvláštní orgány obce**. Starosta města Neratovice zřídil obligatorně právě *Povodňovou komisi* a zřídil dále také jako zvláštní orgán *Komisi k projednávání přestupků*.

[5, str. 148]

4.3.3. Úloha MěÚ Neratovice mezi orgány města

Specifické postavení zaujímá *starosta*, který je součástí městského úřadu a současně je samostatným orgánem města.

Starostu volí zastupitelstvo města z řad svých členů, znamená to tedy, že je také členem městského zastupitelstva a dokonce je také členem rady města.

Zastupitelstvo má možnost zvolit více místostarostů a svěřit jim některé úkoly. Na městském úřadě v Neratovicích této možnosti zastupitelstvo využilo a následující oblasti jsou svěřeny místostarostovi

- doprava,
- sociální věci a zdravotnictví,
- školství, kultura a sport,

- veřejně prospěšné činnosti (údržba města, zeleně, odpadové hospodářství atd.),
- bytová politika.

Odbory, které spadají do působnosti místostarosty, s ním vedou konzultace o problematických otázkách a vedoucí odborů pak předkládají danou věc k projednání.

Rada města Neratovice nevyužila možnosti, svěřit působnost zcela nebo z části příslušnému odboru obecního úřadu, a pravomoci v oblasti rozhodování o správních deliktech a o uzavírání nájemních smluv a smluv o výpůjčce městskému úřadu nesvěřila.

Činnost městského úřadu Neratovice pro zastupitelstvo a radu města Neratovice lze zobecnit do následujících skupin

- předkládání zpráv o hospodaření města (návrh závěrečného účtu a rozpočtové změny, návrh rozpočtu města Neratovice, rozpočtový výhled 2005 - 2009, zprávy finančního odboru - schválení splátkového kalendáře, návrh na odpis pohledávky, čerpání finančních prostředků z veřejné sbírky),
- návrh investičních a stavebních akcí,
- dotační a grantová politika (návrh na rozdělení dotací),
- vypracování projektů rozvoje infrastruktury (postupné opravy komunikací a chodníků ve městě, návrh o stanovení místní úpravy provozu na dopravních komunikacích, materiál týkající se dodávky filtrované vody z a. s. Spolana Neratovice, atd.),

- zprávy stavebního odboru ke konkrétním stavebním akcím (ve věci stížností a zastavení stavebního řízení ve firmě STAR-Interier, informace o stavu konkrétních pozemků jako podklad pro rozhodnutí o výši finančních prostředků např. na řešení havarijní situace, atd.),
- projekty prevence kriminality,
- Koncepce sociální péče,
- materiál „Zpráva o bytové a sociální situaci žadatelů o městský byt“,
- program podpory územně plánovací dokumentace obcí postižených povodní se zaměřením na protipovodňovou ochranu.

Jednou z nejrozsáhlejší činností, kterou městský úřad vykonává a dává poté ke schválení radě a zastupitelstvu města je vypracování návrhu rozpočtu a následný proces jeho schvalování a tvorba územně plánovací dokumentace města.

Na přípravě rozpočtu města Neratovice se podílejí všechny odbory městského úřadu a hlavní koordinační úlohu hraje vedoucí finančního odboru, který vše souhrně zpracovává a konečný návrh předkládá radě a městskému zastupitelstvu ke schválení.

4.4. Působnosti města Neratovice

4.4.1. Samostatná působnost MěÚ Neratovice

V samostatné působnosti městský úřad podle ustanovení § 109 odst. 3 písm. a) zákona o obcích plní úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo nebo rada obce a pomáhá výborům zastupitelstva a komisím rady v jejich činnosti. Ve

věcech samostatné působnosti odpovídá úřad radě města a zastupitelstvu města.

Zastupitelstvo města Neratovice se schází podle potřeby, nejméně však jedenkrát za 3 měsíce, jak stanovuje § 92 zák. č. 128/2000Sb., o obcích (obecní zřízení). Rada města Neratovice se schází ke svým jednáním podle potřeby, nejméně však jedenkrát za 14 dní, tedy častěji než zastupitelstvo.

Úkoly, kterými pověřilo zastupitelstvo města Neratovice městský úřad ve sledovaném období je možné obecně rozdělit do několika kategorií:

- příprava projektů týkajících se investic do
  - INFRASTRUKTURY (např. rekonstrukce rozvodů, odvodnění podzemních vod, kanalizace nebo úprava parkoviště a přístupových ploch),
  - SOCIÁLNÍCH SLUŽEB (např. úkony pečovatelské služby města),
- majetkoprávní úkony (příprava, vypracování, uzavření nebo prověření plnění smluv mezi městem a druhou smluvní stranou vztahu),
- vypracování odpovědí na dopisy či petice občanů, které městské zastupitelstvo na svém zasedání projednávalo,
- jednání o úvěru.
- Nejčastěji zastupitelstvo požadovalo po městském úřadu vypracování jednotlivých projektů investičních akcí.
- Práci městského úřadu uloženou radou města lze ve sledovaném období zobecnit do následujících skupin:
- příprava projektů týkajících se investic do
  - INFRASTRUKTURY (např. dokumentace k akci „Odkanalizování Lobkovic - III. etapa“, regulace parkování ve městě včetně zavádění parkovacích automatů),
  - SOCIÁLNÍCH SLUŽEB (např. koncepce sociální péče ve městě, projekt „Monitorování drogové scény a Terénní program Neratovice“),

- majetkoprávní úkony (podání žaloby nebo právní ošetření a řešení smluvních vztahů města),
- vypracování odpovědí na dopisy a petice občanů, které projednávala rada města,
- zpracování písemných materiálů jako podkladů k jednání městského zastupitelstva,
- vedení jednání s firmami, které by měly zabezpečovat určitou činnost či služby pro město (např. s provozovatelem Neratovické kabelové televize (NKT) o zajištění prezentace města ve svém vysílání, s různými firmami o zhotovení pohlednic města Neratovice).

Po porovnání činností, které uložila MěÚ Neratovice rada města a zastupitelstvo města, mohu konstatovat, že rada pověřuje městský úřad podobnými úkoly jako městské zastupitelstvo.

Pomoc výborům a komisím v jejich činnosti může mít různé formy. Po seznámení se s obsahem zápisů z jednání finančního výboru, který se zabývá otázkami rozpočtu, a zápisů z jednání stavební komise, která provádí výběrová řízení, je zřejmé, že výbory zastupitelstva a komise rady vyžadují na MěÚ Neratovice pouze zabezpečování potřebných administrativních prací nebo zpracování některých podkladových materiálů pro jejich jednání.

4.4.2. Přenesená působnost MěÚ Neratovice

Městský úřad vykonává přenesenou působnost podle § 61 odst. 1 písm. a) s výjimkou věcí, které patří do působnosti jiného orgánu obce.

Rozsah přenesené působnosti se může obec od obce lišit (na rozdíl od samostatné působnosti tu neplatí zásada rovnosti obcí). Je třeba zdůraznit rozlišení tří stupňů přenesené působnosti.

Novelizací obecního zřízení provedenou s účinností k 1.1.2003 je rozlišován:

- výkon v základním rozsahu prováděném **obcemi**,
- výkon přenesené působnosti v rozsahu vykonávaném **pověřenými obecními úřady**, který se týká věcně i právně zpravidla náročnějších otázek výkonu státní správy, a často i z pohledu uživatele veřejné správy otázek méně frekventovaných,
- nejširší rozsah výkonu přenesené působnosti v rozsahu vykonávaném **obecním úřadem s rozšířenou působností**.

Jako pověřený obecní úřad je pro účel výkonu přenesené působnosti označován obecní úřad, který vedle základního rozsahu přenesené působnosti definované v ust. § 61 odst.2 zákona o obcích vykonává dále v rozsahu jemu svěřeném zvláštními zákony přenesenou působnost ve správním obvodu určeném prováděcím právním předpisem, v daném případě vyhláškou Ministerstva vnitra.

Pověřeným obecním úřadem se tedy rozumí obecní úřad v obcích, jež určí zvláštní zákon, tím je v současnosti zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, v platném znění, který v příloze obce s pověřeným obecním úřadem vyjmenovává.

Správní obvody těchto obcí s pověřeným obecním úřadem pak vymezuje vyhláška Ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení správních obvodů obcí s rozšířenou působností, v platném znění.

Obecním úřadům obcí s rozšířenou působností přísluší vykonávat přenesenou působnost (místní státní správu) jednak pro svoji obec (a to v tzv. „užším“ i v tzv. „širším“ rozměru) a stejně tak i pro další obce (a to v tzv. „širším“ rozměru) ve stanoveném správním obvodu.

[3, str. 214-216]

Vlastní obsah, a současně i rozsah úkolů v přenesené působnosti a současně i pravomoci obecních úřadů obcí s rozšířenou působností je ve smyslu aktuálně platné úpravy možné stanovit výlučně zákonem.

Pokud z dikce zákona nebylo dovoditelné, že příslušné záležitosti spadají do působnosti a pravomocí pověřeného obecního úřadu nebo obecního úřadu s rozšířenou působností, potom bude třeba vždy dovodit, že půjde o úkoly v přenesené působnosti obcí, které přísluší zabezpečovat obcím s „běžnými“ obecními úřady.

Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, v platném znění, stanovuje, že Neratovice jsou obcí s pověřeným obecním úřadem a obcí s rozšířenou působností. K obvodu města Neratovice patří přilehlé části: Lobkovice, Mlékojedy, Byškovice, Hornátky a Korycany. Správní obvod Neratovic jako obce s pověřeným obecním úřadem je shodný se správním obvodem obce s rozšířenou působností a je vymezen ve vyhlášce Ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení správních obvodů obcí s rozšířenou působností, v platném znění, územím obcí:

- 1) Čakovičky (295 obyvatel),
- 2) Chlumín (422 obyvatel),
- 3) Kojetice (607 obyvatel),
- 4) Kostelec nad Labem (3013 obyvatel),
- 5) Libiš (1825 obyvatel),
- 6) Nedomice (282 obyvatel),
- 7) Neratovice (16 141 obyvatel),
- 8) Obříství (930 obyvatel),
- 9) Ovčáry (671 obyvatel),
- 10) Tišice (1410 obyvatel),

11)Všetaty (1995 obyvatel),

12)Zálezlice (369 obyvatel).

Celý správní obvod Neratovic, obce s rozšířenou působností, zahrnuje 28 182 obyvatel a je zobrazen na mapě v příloze č.1 .

Výkon státní správy v tomto obvodu v přenesené působnosti zajišťují vyjmenované odbory:

- odbor životního prostředí,
- odbor živnostenský,
- odbor dopravy,
- odbor sociálních věcí a zdravotnictví,
- odbor školství, kultury a sportu,
- odbor správní,
- stavební odbor.

Obecní živnostenský úřad, odbor dopravy a odbor školství, kultury a sportu MěÚ Neratovice v přenesené působnosti vykonává státní správu pro všechny obce správního obvodu Neratovic jako obce s rozšířenou působností.

Stavební odbor MěÚ Neratovice je prvoinstančním stavebním úřadem na území města Neratovice a obcí Libiš, Tišice, Chlumín, Zálezlice a Obříství. Obecní úřady obcí Kostelec nad Labem a Všetaty jsou samy stavebními úřady a stavební úřad Všetaty zajišťuje stavební agendu také pro obce Ovčáry a Nedomice. Pro zbylé dvě obce správního obvodu Neratovic jako obce s rozšířenou působností, Čakovičky a Kojetice, vykonává působnost stavebního úřadu Obecní úřad Líbeznice. Jelikož Líbeznice jsou součástí správního obvodu Brandýsa nad Labem-Stará Boleslav jako obce s rozšířenou působností, znamená to, že při vymezení správního obvodu stavebního úřadu Líbeznice nebyly respektovány stanovené hranice obcí s rozšířenou působností.

Matriční správní obvod MěÚ Neratovice tvoří územní obvody těchto obcí: Čakovičky, Chlumín, Kojetice, Libiš, Neratovice, Zálezlice. Obecní úřady obcí Kostelec nad Labem, Všetaty a Obříství vykonávají samy pro území svých obcí působnost matričních úřadů. Do správního obvodu matričního úřadu Všetaty spadají také obce Nedomice a Ovčáry a pro obec Tišice zajišťuje matriční agendu obecní úřad Kostelec nad Labem.

Na základě § 63 odst. 1 obecního zřízení mohou obce, jejichž orgány vykonávají přenesenou působnost ve stejném správním obvodu obce s rozšířenou působností, uzavřít veřejnoprávní smlouvu, na základě níž budou orgány jedné obce vykonávat přenesenou působnost v oblasti, jež je předmětem smluvní úpravy, pro orgány jiné obce, která je účastníkem veřejnoprávní smlouvy. K uzavření veřejnoprávní smlouvy je třeba souhlasu krajského úřadu.

MěÚ Neratovice vykonává přestupkovou agendu pro obce

- Ovčáry,
- Obříství,
- Čakovičky,
- Nedomice,
- Zálezlice,
- Chlumín.

Výkon přenesené působnosti ve věcech přestupků za obce Čakovičky, Nedomice a Zálezlice zajišťuje MěÚ Neratovice právě na základě veřejnoprávních smluv, které jsou platné do 31. 12. 2009.

Příspěvek na úhradu nákladů spojených s výkonem přenesené působnosti má být poskytnut do 30 dnů ode dne doručení oznámení o spáchání přestupku MěÚ Neratovice.

Přenesenou působnost ve věcech přestupků pro obce Chlumín, Obříství a Ovčáry vykonává MěÚ Neratovice na základě rozhodnutí Krajského úřadu

Středočeského kraje podle § 65 odst. 1 obecního zřízení vydaného dne 1. 4. 2003 . Krajský úřad zároveň rozhodl o převodu příspěvku na výkon přenesené působnosti od těchto obcí.

S obcí Všetaty se město Neratovice dne 1. 9. 2003 dohodlo na uzavření veřejnoprávní smlouvy za účelem výkonu státní správy na úseku ochrany přírody a krajiny. S obcí Veliká Ves uzavřelo město dne 1. 7. 2003 veřejnoprávní smlouvu o sdružení finančních prostředků dle zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, v platném znění.

Veřejnoprávní smlouva je uzavřena dnem, kdy nabude právní moci rozhodnutí příslušného orgánu veřejné správy o udělení souhlasu s jejím uzavřením. V tomto případě vydává souhlas Krajský úřad Středočeského kraje a současně uzavřenou veřejnoprávní smlouvu zveřejňuje ve svém Věstníku právních předpisů kraje.

5. Analýza hospodaření města

5.1. Analýza příjmů města Neratovice

Příjmy jsou uvedeny v tis. Kč

rok	2004	2005	2006	2007	2008
běžné	207 992	233 985	212 119	243 022	245 560
daňové příjmy	141 261	159 085	114 746	164 502	164 889
nedaňové příjmy	2 967	3 759	3 452	4 166	4 975
neinvestiční dotace	62 764	70 841	68 421	74 354	75 696
kapitálové	28 961	31 260	29 534	30 111	31 700
kapitálové příjmy	28 861	31 230	29 534	26 111	31 700
investiční dotace	100	30	0,00	4 000	0,00
celkem	236 953	265 245	241 653	273 133	277 260

Při pohledu na tabulku příjmů města Neratovice od roku 2004 do roku 2008, si můžeme všimnout, že celkové příjmy nemají vzrůstající ani klesající tendenci. Celkové příjmy do roku 2005 rostou a v roce 2006 můžeme zaznamenat významný pád. V roce 2007 dochází k velkému přírůstku příjmu a v roce 2008 příjmy opět nepatrně vzrostly.

Městský úřad Neratovice rozděluje příjmy města podle druhového třídění. Jednotlivé třídy příjmů jsou rozděleny na běžné příjmy a kapitálové příjmy. Celkové příjmy jsou ovlivněny hlavně běžnými příjmy a to z 85% až 90%.

Běžné příjmy, které jsou tvořeny daňovými příjmy, nedaňovými příjmy a neinvestičními dotacemi, jsou ovlivňovány vždy daňovými příjmy. Naopak nedaňové příjmy je ovlivňují jen nepatrně.

Mezi kapitálové příjmy řadíme kapitálové příjmy a investiční dotace. Kapitálové příjmy dokonce v roce 2006 a v roce 2008 nejsou ovlivňovány investičními dotacemi, město nezískalo žádnou dotaci ze státního rozpočtu, tudíž jsou tvořeny kapitálovými příjmy ze 100%.

5.1.1. Daňové příjmy

Mezi daňové příjmy řadí město Neratovice daň z příjmu FO ze zav.činnosti, daň z příjmu FO ze SVČ, daň z příjmu FO z kapitálových výnosů, zrušené daně, daň z příjmu PO, daň z příjmu PO za obce, daň z přidané hodnoty, ovzduší - poplatky za znečištění, odvody za odnětí půdy, poplatek za likvidaci kom.odpadu, poplatek ze psů, poplatek za užívání veřejného prostranství, poplatek ze vstupného, poplatek za VHA, poplatek z tržby VHA, příjmy za zkoušky – autoškola, správní poplatky , daň z nemovitosti.

Nejvíce jsou daňové příjmy ovlivňovány daní z přidané hodnoty, která tvoří bezmála 50% daňových příjmů ve všech letech mého zkoumání, 2004 – 2008. Další významnou položkou ovlivňující daňové příjmy jsou daň z příjmu FO ze zav. činnosti a daň z příjmu PO, které spolu tvoří cca. 30% z celkových daňových příjmů.

Daňové příjmy v podstatě kopírují celkové příjmy, jestliže celkové příjmy v daném roce rostou, rostou i daňové příjmy a naopak. Tyto příjmy jsou nejvýznamnější položkou při vytváření běžných příjmů.

5.1.2. Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy jsou tvořeny z položek: příjmy knihovna, sankční platby, ostatní odvody příspěvkové organizace DKE (terasa), přijaté nekapitálové příspěvky, stacionář – příjmy, pohřebnictví – příjmy, přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady, sběr a svoz komun.odpadu , pečovatelská služba, DKM odvod příspěvkové organizace, přijaté neinvestiční dary, splátky půjčených prostředků, příjmy z úroku, pokuty, přijaté nekapitálové příspěvky, sankční platby, ostatní přijaté vratky transférů, příjmy z poskytování služeb a výrobků, přijaté pojistné náhrady, MP - přijaté sankční platby, přijaté sankční platby KPP, přijaté pojistné náhrady, ostatní nedaňové příjmy , vratky ostatní sociální dávky.

Nedaňové příjmy jsou ovlivňovány nejvíce odvody příspěvkové organizace DKE a sankčními poplatky (z 50%). Ostatní položky jsou přibližně stejné hodnoty. Toto tvrzení platí pro celou časovou pozorovací řadu.

Tyto příjmy minimálně ovlivňují celkový běžný příjem, avšak kopírují růst či pokles celkového příjmu města.

5.1.3. Neinvestiční dotace

Neinvestiční dotace Neratovic jsou tvořeny neinvestičními přijatými transfery, ostatními neinvestičními přijatými transfery, neinvestičními přijatými transfery ze SR, neinvestičními přijatými transfery od obcí, neinvestičními přijatými transfery od krajů.

Neinvestiční dotace jsou ovlivňovány z velké části ostatními neinvestičními přijatými transfery (75%) a neinvestičními přijatými transfery ze SR (20%). Ostatní položky ovlivňují tyto dotace jen minimálně.

Celkové běžné výdaje jsou významně ovlivňovány neinvestičními dotacemi. Stejně jako daňové a nedaňové příjmy jsou také neinvestiční dotace ovlivňovány celkovými příjmy Neratovic.

5.1.4. Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy města Neratovice tvoří: příjmy z prodeje movitého a nemovitého majetku či pozemku, splátky půjčky, dary od obyvatel.

Hlavní položkou jsou příjmy z prodeje majetku či pozemku, ostatní položky jsou téměř zanedbatelné ve všech zkoumaných letech.

Jelikož investiční dotace jsou většinou zanedbatelné v letech 2006 a 2008 dokonce nulové, tvoří kapitálové příjmy téměř ze 100% celkové kapitálové příjmy města. Kapitálové příjmy stejně jako běžné příjmy kopírují celkové příjmy Neratovic.

5.1.5. Investiční dotace

Investiční dotace Neratovic jsou tvořeny investičními přijatými transfery, ostatními investičními přijatými transfery, investičními přijatými transfery ze SR, investičními přijatými transfery od obcí, investičními přijatými transfery od krajů.

Investiční dotace tvoří zanedbatelnou součást celkových kapitálových příjmů. Jediné investiční dotace nekopírují celkový příjem města.

5.2. Analýza výdajů města Neratovice

Výdaje města Neratovice městský úřad člení podle odvětvového třídění.

Výdaje jsou uvedeny v tis. Kč

výdaje	rok	2004	2005	2006	2007	2008
běžné		207 020	206 334	247 393	257 668	241 489
	zemědělství .	2 955	2 778	2 963	2 247	2 173
	prům.a ost.odvětví	16 255	17 983	18 469	18 875	20 747
	21 vnitřní obchod,služby,turismus	1 293	1 954	1 622	1 840	2124
	22 doprava	14 962	16 029	16 842	17 035	18 623
	23 vodní hospodářství	0	0	5	0	0
	služby pro obyvatel.	95 214	93 871	110 826	115 476	110 289
	31 vzdělání	26 057	28 643	29 369	32 790	34 857
	33 kultura	11 893	13 508	19 331	14 515	14 020
	34 TV a zájm.činnost	6 358	2 011	9 080	7 235	8 242
	35 zdravotnictví	456	315	839	432	829
	36 bydlení,kom.služby	31 714	29 038	35 007	35 873	30 964
	37 ochrana ŽP	18 736	20 356	17 200	20 631	21 377
	sociální věci	48 362	45 841	56 211	62 352	57 144
	obrana,bezpečnost	1 638	1 896	1 427	1 569	1 639
všeob.veř.správa	42 596	43 965	57 497	57 149	49 497	
kapitálové		28 863	18 150	42 804	27 027	30 355
	zemědělství .	421	358	889	283	372
	prům.a ost.odvětví	17 231	12 206	25 638	15 239	18 281
	21 vnitřní obchod,služby,turismus	422	409	797	1 080	438
	22 doprava	14 753	10 066	18 897	13 287	16 931
	23 vodní hospodářství	2 056	1 731	5 944	872	912
	služby pro obyvatel.	7 658	3 193	11 824	8 791	9 322
	31 vzdělání	2 138	328	3 200	2 183	2 267
	33 kultura	8	0	8	10	11
	34 TV a zájm.činnost	743	30	210	49	91
	35 zdravotnictví	0	0	10	0	0

	36 bydlení, kom. služby	4 769	2 835	8 396	6 549	6 953
	37 ochrana ŽP	0	0	0	0	0
	sociální věci	691	574	994	355	218
	obrana, bezpečnost	859	437	1 163	505	231
	všeob. veř. správa	2 003	1 382	2 296	1 854	1 931
celkem		235 883	224 484	290 197	284 695	271 844

Z tabulky je patrné, že výdaje města nemají permanentně rostoucí či permanentně klesající charakter. V roce 2005 jsou celkové výdaje nejmenší, naopak největších hodnot dosahují v roce 2006 a poté pomalu klesají.

Je velice zajímavé, že např. v roce 2006 příjmy dosahují nejmenší částky a naopak mezi výdaji částky nejvyšší. Jakmile začnou příjmy růst, výdaje se nepatrně snižují. Předpokládala bych zde přímou úměru, jestliže rostou příjmy mohu si dovolit i vyšší výdaje. Při bližším prozkoumání jsem zjistila, že v oboru finančnictví byl překročen schválený rozpočet téměř trojnásobně a to z důvodu čerpání rezervy na financování projektů zejména z fondů EU.

5.2.1. Zemědělství

Zemědělství je do roku 2006 téměř konstantní, docházelo k nepatrnému růstu výdajů. Po roce 2006 došlo k výraznému poklesu z důvodu, že město velkou část zemědělské půdy rozprodalo za účelem výstavby stavebních parcel.

5.2.2. Průmysl a ostatní odvětví

Do průmyslového odvětví je zařazena doprava, vnitřní obchod a turismus a vodní hospodářství. Částky vodního hospodářství jsou zanedbatelné. Většina výdajů jsou investována do dopravy. Domnívám se, že je to z důvodu blízkosti hlavního města Prahy a posílení dopravy může přilákat nové uchazeče o

bydlení do Neratovic. Výdaje na průmysl od roku 2004 pravidelně vzrůstají, tudíž je věnována stále větší částka i na dopravu.

5.2.3. Služby pro obyvatelstvo

Služby pro obyvatelstvo jsou tvořeny vzděláním, kulturou, TV a zájmovou činností, zdravotnictvím, bydlením a ochranou ŽP. Celkové služby obyvatelstvu rostly až do roku 2007, poté mírně klesly. Domnívám se, že je to způsobeno ekonomickou krizí. Ačkoli celkové služby v roce 2008 klesly, výdaje na vzdělání vzrostly. Bylo zde investováno na zateplení budovy a rekonstrukci střechy 3.ZŠ v Neratovicích a na rekonstrukci oken Plesingerovi základní školy.

Výše výdajů na kulturu, TV a zdravotnictví kopíruje celkové výdaje pro obyvatelstvo.

Taktéž výdaje na bydlení kopírují rostoucí tendenci celkových výdajů pro obyvatelstvo. Všimla jsem si, že město investuje největší část výdajů v letech 2004 - 2007 do bydlení, po té co došlo v roce 2008 k poklesu výdajů pro obyvatele větší část výdajů pak byla vložena do vzdělání. v letech 2004-2007 docházelo k výstavbě nových panelových domů a k rekonstrukci ubytoven.

Výdaje na ŽP tvoří sinusoidu. v roce 2005 vzrostly, poté klesly a od roku 2007 mají opět vzrůstající tendenci.

5.2.4. Sociální věci

Výdaje na sociální věci, sociální úřad a pro výpomoc sociálně slabých rodin jsou zřejmě odvozovány od celkových výdajů města. V roce 2005 dochází k menšímu poklesu, v roce 2007 dosahuje částka výdajů maxima a v nastávajícím roce výdaje nepatrně klesly.

5.2.5. Obrana a bezpečnost

Výdaje na obranu a bezpečnost v letech 2004 – 2008 jsou udržovány téměř na stejné úrovni, tzn. od cca 1 500 tis. do 1 900 tis., nepatrné poklesy nebo nárůsty výdajů jsou opět ovlivňovány celkovými výdaji.

5.2.6. Všeobecná veřejná správa

Ve veřejné správě dochází k uvolňování výdajů nepřímoúměrně k celkovým výdajům. Ačkoli bych očekávala maximální částku v roce 2007, tak maximální výdaje jsou v roce 2006 a v podstatě v roce 2007 je vidět snaha o udržení této částky, která jen nepatrně poklesla.

5.3. Ukazatel dluhové služby

Ukazatel dluhové služby je podílem výdajů na dluhovou službu (placené úroky, splátky jistin a leasingu) k tzv. dluhové základně, kterou tvoří daňové příjmy, nedaňové příjmy a neinvestiční přijaté dotace v rámci souhrnného dotačního vztahu.

Výpočet dluhové služby je důležitý při žádosti úvěru. Město nesmí přijmout úvěr, přesahuje-li ukazatel patnácti procent.

$$\frac{\text{dluhová služba}}{\text{dluhová základna}} \times 100 = \text{ukazatel dluhové služby (\%)}$$

rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ukazatel dluhové služby v %	0,8	3,4	2,8	2,6	0,4	0,1

Ukazatel dluhové služby v roce 2004 výrazně vzrostl, což je ovlivněno povodněmi z roku 2003, které město Neratovice zasáhly. Od té doby dluhová služba výrazně klesá.

Při pohledu na tabulku vidíme, že ukazatel dluhové služby je pro město příznivý a neměl by nastat problém při žádosti města o úvěr.

5.4. Porovnání hospodaření měst Neratovice a Mělník

Celková výměra území v ha: 2497

Počet obyvatel: 19 077

Okresní město Mělník leží v Polabské nížině 30 km na sever od Prahy. Toto královské město se proslavilo především pěstováním vinné révy a každoročně pořádanou slavností vinobraní. Dominantou města je zámek a věž chrámu sv. Petra a Pavla. Návštěvníci Mělníka ocení pohled ze zámecké vyhlídky, odkud lze vidět soutok Labe a Vltavy, horu Říp a České středohoří.

Příjmy a výdaje města Mělník na 1 obyvatele v tis. Kč

rok		2006	2007	2008
PŘÍJMY:	běžné	17,42	21,44	19,24
	kapitálové	4,53	0,98	1,02
	celkem	21,94	22,42	20,26
<hr/>				
VÝDAJE:	běžné	17,14	17,48	17,57
	kapitálové	3,61	2,97	5,30
	celkem	20,75	20,44	22,87

Jak je z tabulky zřejmé, tak celkové příjmy města Mělník tvoří parabolu s vrcholem v roce 2007, tzn. že v roce 2007 oproti roku 2006 vzrostly a v roce 2008 klesají.

Naopak celkové výdaje jsou nejnižší v roce 2007 a poté vzrostly.

Většinu celkových příjmů (výdajů) tvoří běžné příjmy (výdaje).

Příjmy a výdaje města Neratovice na 1 obyvatele v tis. Kč

rok		2006	2007	2008
PŘÍJMY:	běžné	12,65	14,49	14,64
	kapitálové	1,76	1,80	1,89
	celkem	14,41	16,29	16,53
VÝDAJE:	běžné	14,75	15,36	14,40
	kapitálové	2,55	1,61	1,81
	celkem	17,30	16,98	16,21

Naopak celkové příjmy města Neratovice mají rostoucí tendenci a celkové výdaje klesají.

V letech 2006 a 2007 celkové výdaje přesáhly celkové příjmy a v roce 2008 se již město Neratovice snažilo snížit schodek.

Jako u města Mělník většinu celkových příjmů (výdajů) tvoří běžné příjmy (výdaje).

Při pohledu na tabulku příjmů a výdajů na 1 mělnického obyvatele lze vidět značné vyšší částky u příjmů a výdajů než na 1 neratovického občana.

Domnívám se, že je to způsobeno tím, že město Mělník je okresní město, tudíž jsou vyšší i přijaté dotace a tím ovlivněna výše příjmů.

6. Možnosti zlepšení hospodaření města

rok	2004	2005	2006	2007	2008
příjmy	236 953	265 245	241 653	273 133	277 260
výdaje	235 883	224 484	290 197	284 695	271 844
schodek	1 070	40 761	-48 544	-11 562	5 416

Při pohledu na tabulku je zřejmé, že město Neratovice se snaží udržet větší příjmy jak výdaje. V letech 2004, 2005 a 2008 se mu to skutečno podařilo. V roce 2006 dochází k obrovskému schodku, který se snaží být v následujících letech minimalizován nebo dokonce převeden na přebytek, což se městu podařilo. K tomu bylo využito finančních prostředků z minulých let (obzvláště v roce 2005 došlo v hospodaření města ke značnému přebytku).

Ke zlepšení hospodaření města bych hlavně doporučila ujednotit příjmovou stránku s výdaji. Domnívám se, že by rozpočet města byl přehlednější a na první pohled by bylo zřejmé, v jaké oblasti je příjmy zvyšují a do té pak následně investovat větší částku výdajů. Naopak v oblastech, kde dochází k prohlubování částky výdajů a příjmová stránka se snižuje je zapotřebí výdaje taktéž snížit.

Domnívám se, že město Neratovice správně nakládá s příjmovou stránkou a přímoúměrně se pak snaží nakládat i s výdaji.

Možná by se vyplatilo městu nakoupit nějaké nemovitosti, které by pak následně mohl pronajímat.

7. Závěr

Cílem diplomové práce bylo zjistit, jak město Neratovice hospodaří se svým rozpočtem v letech 2004 – 2008. Pro získání lepšího přehledu jsem si rozpočet města rozdělila na stránku příjmovou a stránku výdajovou. Studium odborné literatury jsem zjistila, že lze uvést ještě podtřídu financování.

Po pročtení literatury jsem zjistila, že stránku příjmovou lze rozdělit podle druhů nebo podle odvětví. Jelikož výdaje jsou roztříděny podle odvětví vybrala bych si toto rozdělení, ale město Neratovice v posledních letech pro příjmy používá druhové třídění. Při studiu získaných dat od městského úřadu v Neratovicích jsem zjistila, že příjmy města mají tendenci stále růst, pouze v roce 2006 došlo ke snížení, ale ještě tentýž rok dostalo město dotaci od EU.

Celkové výdaje města jsou členěny podle odvětví. Dávala bych přednost také tomuto členění, jelikož se domnívám, že pro méně zasvěcené do problému je přehlednější kam ony výdaje plynou. Oproti příjmům dosahují maxima v roce 2006, avšak město si to může dovolit, jelikož v roce 2005 došlo k dostatečnému přebytku peněz v rozpočtu. Co se týče výdajů, město se snaží kopírovat růst či pokles příjmů.

Zaměřila jsem se také na srovnání rozpočtu města Neratovice s městem Mělník. Pro lepší orientaci jsem přepočítala příjmy a výdaje na jednoho obyvatele. Z tabulky jsem pak vyčetla, že město Mělník dosahuje vyšších příjmů na 1 obyvatele, tudíž si může dovolit i vyšší výdaje. Domnívám se, že příčinou je, že město Mělník je okresním městem a do tohoto okresu spadá i město Neratovice.

Nakonec jsem si vypočítala ukazatel dluhové služby, který nám prozradí, jak by si město stálo při žádosti úvěru. Zjistila jsem, že Neratovice by měli získat úvěr bez větších potíží.

Závěrem bych jen poradila městu Neratovice, aby sjednotilo členění příjmů s výdaji. Domnívám se, že by tak rozpočet města byl jednodušší a přehlednější.

město by také mohlo nakoupit nějaké nemovitosti, které by pak projímalo a ne jen svůj majetek rozprodávat. Mohlo by se stát, že by pak město nedisponovalo žádným majetkem z kterého by mohlo získávat jisté příjmy.

8. Seznam literatury

1. ČERNÝ, J.: Přestupkové řízení – Příručka pro praxi přestupkových orgánů obcí, krajských úřadů a dalších správních orgánů, Praha 2004
2. KÁŇA, P.: Základy veřejné správy, Montanex, Ostrava 2004
3. KOUDELKA, Z.: Zákon o obcích (obecní zřízení) – komentář, Linde, Praha 2004
4. MATES, P., MATULA, M.: Kapitoly z dějin a teorie veřejné správy, VŠE, Praha 1999
5. MATRASOVÁ, E., ŠLAUF, V.: Zákon o obcích (obecní zřízení) včetně prováděcích předpisů a komentáře, Polygon, Praha 2003
6. ASHAUER, G.: Grundwissen Wirtschaft, Klett Verlag, Stuttgart 2001
7. ŽEHROVÁ, J., PFEIFEROVÁ, D.: Finance municipalit, ČZU v Praze, 2006
8. Kolektiv autorů: Obce 2004, ASPI Publishing, Praha 2004
9. KADEČKA, S.: Obce 2004, ASPI Publishing,, Praha 2004
10. PEKOVÁ, J.: Hospodaření a finance územní samosprávy, Management Press, Praha 2004
11. TESAR, L.: Sestavení rozpočtu obce nebo kraje na rok 2004, veřejná správa, č. 1-2/2004

internetové zdroje:

www.neratovice.cz – Oficiální stránky města Neratovice

www.mmr.cz – Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky

www.mvcr.cz – Ministerstvo vnitra České republiky

www.zavedenieura.cz – Ministerstvo financí České republiky

9. Přílohy, použité zkratky

1. Správní obvod obce s rozšířenou působností Neratovice

2. Znak města Neratovice

3. Městský úřad

4. Spolana Neratovice

Použité zkratky

VHA – výherní hrací automaty

FO – fyzická osoba

PO – právnická osoba

SVČ – samostatně výdělečně činní

EU – Evropská unie

DKE – Dům kněžny Emy

MP – městská police

KP – krajská policie

SR – státní rozpočet

ŽP – životní prostředí

MěÚ – městský úřad